

הכנסת העשרים

יוזם: חבר הכנסת ניסן סלומינסקי

פ/5979/20

הצעת חוק איסור פרסום מידע מזירות אסון, התשע"ט–2018

הגדרות

1. בחוק זה –

"אירוע" – אירוע הגורם לפגיעה חמורה בשלום הציבור, בביטחון הנפש או ברכוש, לרבות תאונה או פעילות חבלנית עוינת;

"גוף הצלה" – כהגדרתו בסעיף 90א לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א–1971¹, למעט פריט 3;

"מידע מזהה" – שמו של נפגע או כל פרט אחר העשוי להביא לזיהויו, לרבות קולו, דמותו, כולה או חלקה, סביבתו או דמויות הקרובות לו;

"משפחה" – בן זוג, ילד, הורה, אח ואחות;

"פרסום" – כמשמעו בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה–1965², ולרבות פרסום או הפצה באינטרנט, ברשתות החברתיות, במסרונים ויישומונים.

הפצת פרסום

2. לא יפרסם אדם מידע מזהה מאירוע, בטרם פרסום הודעה לפי סעיף 3.

פרסום הודעה

3. במהלך אירוע או בסיומו, יפרסמו כוחות הביטחון, משטרת ישראל, צה"ל או גורם המוסמך לכך על פי דין, הודעה המפרטת את פרטי האירוע והנפגעים בו; פרטי ההודעה כאמור יהיו מותרים לפרסום ברבים.

עוולה אזרחית

4. (א) מעשה או מחדל בניגוד לסעיף 2 הם עוולה אזרחית, והוראות פקודת הנזיקין [נוסח חדש]³, יחולו עליהם, בכפוף להוראות חוק זה.

(ב) בית המשפט רשאי לפסוק בשל עוולה לפי חוק זה פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, בלא הוכחת נזק; סכום זה יעודכן ב-16 בכל חודש, בהתאם לשיעור שינוי המדד החדש לעומת המדד הבסיסי; לענין סעיף קטן זה

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390.

² ס"ח התשכ"ה, עמ' 240.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 226.

"מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"המדד החדש" – מדד החודש שקדם לחודש העדכון;

"המדד הבסיסי" – מדד חודש אוקטובר 2018.

5. מעמד תאגיד העוסק בהגנה על זכויות
- (א) תובענה בשל עוולה לפי חוק זה יכול שתוגש בידי תאגיד העוסק בהגנה על זכויות של מי שפורסם מידע מזהה לפי חוק זה, ובלבד שאותו האדם שהמידע עשוי להביא לזיהויו או בן משפחתו הסכים לכך.
- (ב) בתובענה בשל עוולה לפי חוק זה שהוגשה בידי אדם רשאי בית המשפט לתת לתאגיד כאמור בסעיף קטן (א) להשמיע את דברו, בדרך שיורה.
6. עונשין
- (א) העובר על הוראות סעיף 2 בזירת האירוע, דינו – הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז–1977.⁴
- (ב) איש כוחות הביטחון או גופי ההצלה העובר על הוראות סעיף 2, דינו – כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז–1977.⁵
7. הגנות
- (1) המידע המזהה נמסר למי שנמנה עם אנשי של כוחות הביטחון או מגוף ההצלה כדי לסייע להם לבצע את תפקידם;
- (2) המידע המזהה התפרסם באמצעי תקשורת מרכזי אחד לפחות;
- (3) ניתנה הסכמת הנפגע או בן משפחתו לפרסום;
- (4) הפרסום היה לאחר שנמסרה הודעה למשפחתו של הנפגע על ידי הגורמים המוסמכים לכך;
- (5) פרסום נעשה בהתאם לתנאים הקבועים בסעיף 13 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה–1965;⁶
- (6) הפרסום נעשה בתום לב באחת הנסיבות האלה:
- (א) הוטלה על המפרסם חובה חוקית, מוסרית, חברתית או מקצועית לעשותה;
- (ב) פרסום לפי פסקה (11) לסעיף 15 בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה–1965.⁷

⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁵ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁶ ס"ח התשכ"ה, עמ' 240.

⁷ ס"ח התשכ"ה, עמ' 240.

שמירת דינים 8. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מתוקפו של חיקוק אחר האוסר על פרסום.

ביצוע 9. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת החוק קובעת כי גילוי מידע מזירות אסון והפצת פרטים מזהים של חטופים, פצועים והרוגים ללא רשותו של הנפגע, או בטרם נמסרה הודעה למשפחה או טרם הותר הדבר תהווה עוולה אזרחית. עוד מוצע שפרסום כאמור מזירת הפיגוע תוביל להטלת קנס על הגורם המפרסם וכפל קנס אם הפרסום נעשה על ידי גורם מכוחות הביטחון וגופי ההצלה.

הצעת חוק זו נדרשת בעקבות מספר מקרים בהם קרובי המשפחה של נפגעים נתבשרו על האסון שאירע לבן משפחתם באמצעות הודעות או תמונות שהופצו במדיות השונות, לרבות ברשתות החברתיות או ביישומונים, טרם קבלת ההודעה באופן רשמי על ידי גורמים מוסמכים. במקרים אחרים, קיבלו משפחות של חיילים הודעה שהופצה ברשתות החברתיות כי יקריהם נפלו, דבר שהתברר בדיעבד כטעות. תופעה זו יוצרת בהלה בציבור ופוגעת ביכולת של הרשויות להגיש עזרה מקצועית בזמן אמת.

ברבים מן המקרים, הועלו תמונות או נמסר שמו של הנפגע דרך גורמי ביטחון וגופי ההצלה אשר לקחו חלק בטיפול או אבטחת זירת אסון. על כן, הצעת חוק זו מקנה כלים הרתעתיים לצמצום התופעה ההולכת ומתרחבת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

ט"ז בטבת התשע"ט – 24.12.18